

Nydalen, 09/04/21

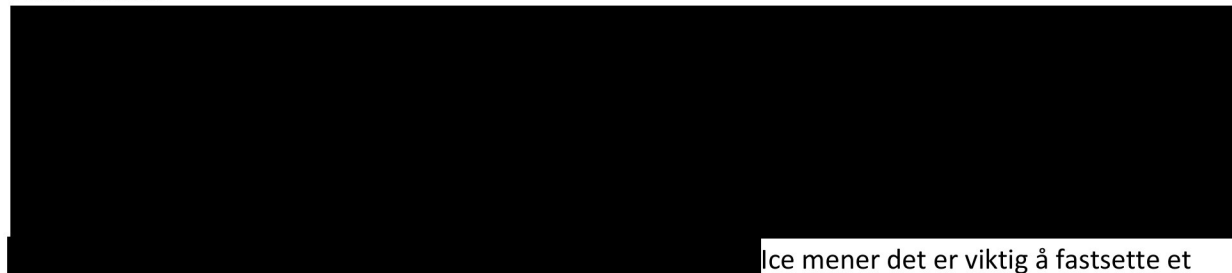
Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet
Nygård 1
Lillesand

Sendt på epost til: firmapost@nkom.no
Kopi sendt til: anja.vimme@nkom.no

Kommentarer til auksjonsregler for tildeling av 2,6 GHz- og 3,6 GHz-båndene

Ice Communication Norge AS (Ice) viser til Nasjonal Kommunikasjonsmyndighets (Nkom) høring om auksjonsregler for tildeling av 2,6 GHz- og 3,6 GHz båndene med frist for innspill 9. april 2021.

Frekvenstak

Ice mener det er viktig å fastsette et frekvenstak som øker sannsynligheten for mer likestilte innehavere av ressurser i 2,6 GHz og 3,6 GHz båndene. Nkom bør fastsette et frekvenstak på 70 MHz i 2,6 GHz båndet og 100 MHz i 3,6 GHz båndet, for å sikre en bedre fordeling av ressursene. Lavere frekvenstak med flere mer likestilte innehavere i båndene vil være positivt for innovasjonen og ikke minst konkurransen. Bl.a. vil industrien nyte godt av å ha et større marked å forholde seg til. Dersom Nkom mener dette er for inngripende vil Ice utfordre myndighetene til å gi en mer utfyllende begrunnelse.

Det står tydelig beskrevet i stortingsmeldingen «Vår felles digitale grunnmur» at fordelingen av frekvenser kan påvirke utviklingen av konkurransen, og at uten tilstrekkelige frekvensressurser vil en nettverkstilbyder kunne miste betydelig konkurransevne. Meldingen henviser også til at auksjonene har hittil «vært tilrettelagt slik at frekvenser har blitt fordelt forholdsvis symmetrisk mellom netteierne. Det vil også kunne vurderes ved fremtidige frekvensauksjoner, for å unngå at noen få operatører oppnår kontroll over store deler av frekvensene.»

Stimulere til raskere nedbetaling

Ice mener begge alternativ må være tilgjengelig, utelukkende for å stimulere til raskere nedbetaling av provenyet ved valg av alternativ 2. Det må åpnes for å bytte til alternativ 1 i løpet av avbetalingsperioden, med en forholdsmessig restperiode. På den måten legges det til rette for aktører som kan være i ulike faser av sin etablering av ny infrastruktur. Endringen Ice foreslår har kun fordeler for staten med raskere tilbakebetaling og ingen ekstra kostnader.

Ved auksjonen av frekvenser i 700Mhz- og 2,1GHz-båndene i 2019 ble det benyttet NIBOR (6 måneder) én månedlig gjennomsnitt og effektiv rente + 0,5 prosentpoeng. Ice mener at denne praksisen må videreføres som rentegrunnlag ved 20 års avbetalingsperiode.

Prisreduksjon for distriktsutbygging

Ice stiller seg positiv til alle tiltak som bidrar til å sikre befolkningen, næringslivet og offentlig sektor tilgang til høyhastighetsnett. Nåværende støtteordninger som har stimulert til utrulling av fiber over hele landet har vært avgjørende for svært mange og samtidig bidratt positivt til å sikre basestasjoner tilgang til fiber. Det er selvsagt viktig at støtteordninger fra det offentlige ikke vanskeliggjør etablering av nye aktører som forsøker å skape den nødvendige infrastrukturbaserte konkurransen. Ice viser derfor til eksempelvis kravet om at fiberprosjekter, som mottar offentlig støtte, er pliktig til å gi konkurrenter tilgang ved forespørsel.

Ice ønsker å gå i nærmere dialog med myndighetene om detaljert utforming av kravene, og da spesielt med hensyn til hvordan ordningens detaljerte rammeverk påvirker konkurransen i mobilmarkedet. Det er viktig med gode statsstøtteregler for subsidier som går til utbygging av mobilnett. Summen av subsidier Telenor og Telia har mottatt så langt er også ukjent, samtidig som selskapene går med store overskudd hvert eneste år. Små lokale subsidierte monopol er en utfordrende situasjon for forbrukerne. Selv om det kan i en kortere periode være en nødvendighet for å få etablert minst ett fullverdig tilbud, så må terskelen for senere nyetableringer ikke være for høy.

Ice foreslår at det settes i gang arbeid med å innføre et tydelig lovpålagt krav til samlokalisering dersom en mobilmast eller lokasjon er bygget ut eller utbedret med offentlig støtte, uavhengig av hvilken operatør det er. Prosjektene må også pålegges å klargjøre plass til minst tre operatører, eksempelvis ved valg av størrelse på mast/hytte eller kapasitet på strøm/transmisjon. Dersom ønske om samlokalisering ikke iverksettes uten ugrunnet opphold eller det ikke er tilrettelagt for det, bør myndighetene kreve den offentlige støtten tilbakebetalt.

Nkom vil gi ut en liste med bygninger som omfattes av forpliktelsen senest i tredje kvartal 2022, og med krav om utbygging i perioden 2023 og 2024. Ice mener det er svært kort tid mellom publisering av listen og start på utbyggingsperiode. Det tar gjerne minst seks måneder å få satt en ny basestasjon i drift fra planlegging starter (der eksisterende infrastruktur tilrettelagt, for eksempel eksisterende mast/hytte). Flere prosjekter tar lenger tid og passerer minst ett år. Det kan skyldes behov for byggetillatelse til ny mast samt fremføring av strøm og/eller transmisjon. Dette må gjøres i to påfølgende steg. Med offentlig saksbehandling og tele som i stor grad utelukker gravearbeid på vinterstid, er det fare for at enkelte byggeprosjekter går utover 31.12.2024. Ice foreslår derfor at publisering av aktuelle lokasjoner fremskyndes til tidligere i 2022 og at fristen for ferdigstilling bør kunne forlenges for tilfeller hvor forsinkelser kan begrunnes i offentlig saksbehandling og byggemessige utfordringer.

Det sies at det er opp til aktørene som har valgt å påta seg forpliktelsen å velge hvilke bygninger de vil dekke. Det kan tenkes at det vil komme tilfeller hvor flere aktører velger de samme bygningene. Regelsett for slike tilfeller er ikke definert. Ice foreslår at det gis informasjon i forkant hvordan den type konflikter vil bli avklart.

Alle kostnader som føres som investering i forbindelse med bygging av en ny lokasjon bør regnes med i investeringsbeløpet. Eksempler på kostnader som bør listes opp (for å redusere eventuelt behov for avklaring i etterkant) er planlegging, transport og installasjon. Slike kostnader påløper alltid ved etablering av nye lokasjoner og kan overgå kostnadene til materiell og utstyr. Disse kostnadene er i høyeste grad med på å påvirke en beslutning om kommersiell utbygging. Dette under forutsetning av at kostnadene føres i henhold til normal regnskapspraksis og godkjennes av revisor. I tillegg bør antenne og installasjon for sluttbruker også regnes inn der det er nødvendig for å oppnå spesifisert tjenestekvalitet.

Tilrettelegging for norsk industri og næringsliv

Ice støtter beslutningen om å forplikte innehavere av ressurser i 3,6 GHz-båndet om å sikre at behovene til bl.a. industriaktører blir ivaretatt. Dersom myndighetene lykkes med å tildele spektrum til minst fire aktører mener Ice at markedet vil kunne konkurrere effektivt med tilbud om enten tilpassede tjenester eller leie av spektrum.

Tidlig frigjøring av ressurser i 3,6 GHz-båndet

Ice støtter Nkoms arbeid med tidlig frigjøring av 3,6 GHz-båndet, men registrerer at det fremdeles gjenstår en del avklaringer. [REDACTED]

[REDACTED] Dersom en aktør etter auksjonen ikke får tatt i bruk frekvensene på lik linje med andre konkurrenter (grunnet annen bruk i deler av landet frem til 2023), foreslår Ice at rammevilkårene i perioden også tilpasses deretter.

Krav til beskyttelse av eksisterende tjenester i og rundt 3,6 GHz-båndet

Ice mener restriksjonene i bruk av 3.6 GHz er for omfattende og generaliserende. Innføring av eksklusjonssonene vil medføre størst konsekvenser for 5G-utbygging og effektiv utnyttelse av spektrumsressursene, samt at regjeringens ønske om bredbåndsutbygging til alle blir vanskeligere å oppnå. Øst-Finnmark vil ikke kunne få samme tilgang til de beste 5G tjenestene som resten av landet, og det samme gjelder enkelte tettsteder i nærheten av forsvarets radarer. Om vi ser til England der de gjennomførte frekvensauksjon for 3,6 - 3,8 GHz i mars 2021, innførte de ingen eksklusjonssoner rundt stasjonene til Ministry of Defence som operer i samme bånd, men benytter i stedet en koordineringssone på 25 km og maksimalt utstrålt effekt på -69 dBm /5 MHz.¹

Koordineringssonene er svært utstrakte og dekker så mye som en tredjedel av Norges befolkning frem til beskyttelseskravet for Nittedal opphører i 2024. Med tanke på rekkevidden til mobile sendere på 3,6 GHz og at disse typisk vil bygges lokalt og ikke på fjelltopper virker dette overdimensjonert. 3,6 GHz båndet har også vært i bruk for 5G de siste årene uten restriksjonene som nå er foreslått, og uten noen kjente negative konsekvenser for forsvaret eller satellittjordstasjoner.

¹ Notice of coordination procedure for MOD sites related to the 3.6-3.8 GHz band:

https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0024/209292/coordination-notice-mod-sites-3.6-3.8ghz.pdf

Klokkesynkronisering

Ice mener at det bør være mulighet for sentral synkronisering mellom nettene i Norge, slik at nettene fortsatt kan holdes synkronisert ved bortfall av GNSS. Dette innebærer flere sentrale kilder som alle nettene kan hente klokke fra. Dermed får alle høyere sikkerhet, og også lavere kostnader ved å dele slike kilder.

For å gi tid til å etablere en slik løsning foreslår Ice følgende tekst på klokkesynkronisering: "Nkom oppfordrer alle aktørene til å etablere løsninger for å synkronisere seg i mellom sentralt i nettene og til å distribuere denne nasjonalt. Nkom kan senere komme med konkrete krav". Dette er viktig for å opprettholde robuste mobilnettverk i Norge i fremtiden.

Høringsinnspillet inneholder forretningssensitiv informasjon (**gul markering**), jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

På vegne av Ice Communication Norge AS,

Reynir Johannesson
Kommunikasjonsdirektør